

Vol curt o altura de mires

L'abstenció en les eleccions autonòmiques l'han fomentat els conservadors durant 23 anys

XAVIER SABATÉ*

En la passada convocatòria electoral s'ha constatat el desinterès per les eleccions d'una bona part de la població i el rebuig a l'avanç de l'autogovern i la normalització de la cultura i la llengua catalana. Ho han reflectit l'alta abstenció, el vot en blanc i el suport a un nou partit. Són problemes no només per als partits tradicionals. També per a Catalunya, pel que suposen de desvertebració social. N'hem pres nota. Les declaracions de **José Montilla** i d'altres dirigents d'esquerra apostant pel debat en són un bon exemple.

Cadascú hem d'assumir la nostra responsabilitat, però aquesta té graus i depèn de la que cada un ha ostentat. El que passa ara no pot ser aliè a 23 anys de governs que voluntàriament buscaven que només una part dels ciutadans se sentís interpel·lada i participés dels assumptes col·lectius mentre l'altra en quedava aliena. Milions de catalans ens sentíem incòmodes. Els convençuts encara hi som per tossuderia catalanista o social. Però altres se n'han acabat distanciant perquè no han rebut ni missatges ni raons per incorporar-se a un país distant dels seus interessos o de les seves emocions. I les formacions d'esquerra també hem comès errors que a nosaltres ens costa més apreciar.

Però hem de mirar al futur, i en aquest sentit estem convençuts que les polítiques socials són el millor antídoto contra la fragmentació social. D'aquí ve que el Govern de **Pasqual Maragall** posés en marxa la llei de barris del conseller **Nadal** o el pacte nacional per a l'educació de **Marta Cid**. Aquestes dues accions tan importants fan més per Catalunya i els catalans que les dues lleis de normalització lingüística juntes. Per cert, la del 98 del conseller **Pujals** sobrava. Allà es van alimentar recels i van sorgir fòrums que potser són la base d'altres de més recents. I per això el president **Montilla** ha anunciat noves polítiques socials. Perquè només quan tots els catalans se sentin ciutadans amb les mateixes oportunitats, els podrem demanar, i si cal exigir, les mateixes obligacions. Entre aquestes hi ha les legals, però també les cíviques

d'incorporar-se i participar en el projecte del país del futur que construïm ara. Amb una llengua, la catalana, que volem preservar i a la qual és necessari ajudar encara que potser també haurem de revisar de quina forma si després de tants anys d'autogovern encara té dificultats. Si no aconseguim aquesta unitat, sense risc a exagerar, la mateixa existència de Catalunya correria perill a termini mitjà.

L'abstenció electoral és la conseqüència d'un problema més profund que el poc encert dels polítics. La societat d'avui no afavoreix les persones reflexives, curioses intel·lectualment i, a més, preocupades per les coses comunes. I si és cert que hi ha abstencionistes conscients, segurament aquests són els menys. Però per poder parlar científicament, és necessari tenir dades reals i no aventurar hipòtesis sense cap mena de base. Per aquest motiu s'ha d'afinar més en el coneixement de les causes que no responen a contextos conjunturals. Els líders del Govern de l'Entesa s'han pronunciat per estudiar a fons el fenomen i per proposar mesures. Caldrà esperar a veure quin instrument es considera més adequat per portar-lo a terme.

El principal repte dels pròxims anys és la cohesió social, que no es construeix des de l'individualisme ni des de l'absència de participació. I seria caure en els errors del passat si construïssim la Catalunya, que ha de ser de tots, només entre uns quants. Hem de debatre i de parlar tots, perquè ens afecta a tots. Sense tabús ni apriorismes. I sense renúncies però sent conscients de la realitat després d'un quart de segle d'autogovern, i no obstant amb problemes d'unitat per resoldre.

Estic segur que per solucionar-los no triarem el curt vol gallinaci sinó l'altura de mires que vol dir que Govern, oposició i tots els catalans hem de fer un esforç de consens per no excloure ningú, consens en els terminis i en les mesures. El nou Govern de l'Entesa està disposat a encapçalar, perquè li toca, aquesta gran tasca col·lectiva de fer possible la Catalunya àmplia i gran on capiguem tots, convidant milers de catalans ara allunyats de la *res publica* a la incorporació.

Amb un president que simbolitza la igualtat d'origen i de classe en una terra que secularment ha abraçat tants ciutadans de fora. Només amb una gran dosi de generositat aconseguirem evitar el desinterès per les tasques col·lectives que acaba provocant la fractura social que contemplem en altres països veïns i que tots desitgem evitar. Encara hi som a temps.

*Conseller de Governació i Administracions Públiques.

Article publicat a El Periódico de Catalunya el 26 de novembre de 2006